

VOORWOORD

Regionaal Landschap de Voorkempen inspireert!

“Natuur en landschap” is iets dat leeft in de Voorkempen, daarvan getuigen de vele aanwezigen op onze activiteiten van de afgelopen maanden.

Er waren vele vrolijke gezichtjes bij de opening van de speelzone Elsenbos te Stabroek. Ook tijdens de historische wandeling in Zoerselbos konden we rekenen op vele aandachtige wandelaars. En meer dan 100 mensen trotseerden enkele weken geleden de winterkoude om de lezing van Wilfried Patroons over de geschiedenis van 't Schijn en de Herentalse Vaart te kunnen bijwonen. Ook de landschapswandeling lokte vele geïnteresseerden naar de Schijnvallei op de grens tussen Wijnegem en Wommelgem.

Om natuur en landschap levend te houden in de Voorkempen is een goede samenwerking nodig tussen iedereen die actief is in de open ruimte: overheden, natuurbeheerders, landschapsbeheerders, landbouwers, jagers, recreanten, buurtbewoners ... Kortom iedereen die woont, werkt of logeert in het prachtige landschap van de Voorkempen.

Met het oog op ons gemeenschappelijke doel ben ik ervan overtuigd dat we uitstekend zullen samenwerken. Ik ben dan

ook blij dat ik als nieuwe voorzitter mee mijn schouders mag zetten onder de bijzondere projecten van Regionaal Landschap de Voorkempen. Meteen wil ik ook mijn voorganger en “stichtend voorzitter” Jos Geuens danken voor zijn gedreven bezieling. Hij mag verzekerd zijn dat zijn inspanningen naar waarde worden geschat, door mezelf maar ook door alle leden die van bij het begin deel uit maken van onze organisatie.

We rekenen echter ook op jouw steun om onze projecten en activiteiten mee vorm te geven: de zwaluwactie, het landschapsbeheer op de Brechtse Heide en nog zo veel meer. Geïnspireerd om met ons mee te werken? Meer informatie hierover vind je terug in deze landschapskrant.

Wil je van nabij kennismaken met onze werking? Kom dan zeker naar een van onze volgende activiteiten. Op de volgende pagina's en onze website vind je alle informatie. Van harte welkom!

Veel leesplezier!

Rik Röttger
Voorzitter
Gedeputeerde voor Leefmilieu

In beeld Vorbije activiteiten

2

Kleine waterdraak Kamsalamender

2

Natuur en Landschap De Brechtse Heide

3

Activiteitenkalender

4

Kleine waterdraak Kamsalamender

PAGINA 2

In Beeld

Halse Bossen

25 oktober 2009

De gemeente Zoersel, de Bosgroep Antwerpen Noord, het Agentschap Natuur en Bos en het Regionaal Landschap de Voorkempen stelden op 25 oktober 2009 de nieuwe toegankelijkheidsregeling voor van de Halse Bossen.

130 bezoekers ontdekten de Halse Bossen tijdens een wandeling, fietstocht of met de huifkar. De verschillende groepen werden telkens begeleid door een gids die de nodige uitleg gaf over de nieuwe regeling en over het bos en het beheer ervan. Ook in het speelbos werd die dag hard gespeeld.

Meer informatie over de toegankelijkheidsregeling vind je op de verschillende infoborden aan de rand van de Halse Bossen.

Inhuldiging Infobord Halse Bossen © Bob Peeters

Met de huifkar door de Halse Bossen © Bob Peeters

Van 't Schijn tot 't Scheld

26 januari en 7 februari 2010

Wilfried Patroons schreef het boek “Van 't Schijn tot 't Scheld”. Het boek laat je kennis maken met de boeiende geschiedenis van de Herentalse Vaart en het Groot Schijn. 400 jaar lang voorzorg de vaart de Antwerpse brouwerijen van zuiver water. Regionaal Landschap de Voorkempen organiseerde in samenwerking met de auteur en Natuurpunt Schijnvallei twee lezingen en een landschapswandeling rond het thema. Meer dan 100 geïnteresseerden kwamen naar het verhaal van Wilfried luisteren. Nog eens 80 troseerden de modderige oevers van het Groot Schijn tijdens een avontuurlijke wandeling.

Lezing Wilfried Patroons © RL de Voorkempen

Wandelen langs het Groot Schijn © RL de Voorkempen

Zwaluwen

Najaar 2009

In december sloten we het jaar af met een voorbeeldactie in Berendrecht. In nauwe samenwerking met vrijwilligers van Natuurpunt Antwerpen Noord werden er aan de loods van de Bomenbank van de stad Antwerpen kunstnesten voor huiszwaluw opgehangen. In een aanpalende schuur werden naast de bestaande natuurlijke nesten van de boerenzwaluw ook enkele kunstnesten opgehangen. Vrijwilligers van Natuurpunt volgen de zwaluwpopulaties in de omgeving al jaren. Ondertussen hebben ze nog enkele geschikte locaties gevonden waar er dit voorjaar nesten gehangen zullen worden.

Ken jij nog een geschikte locatie voor huis- of boerenzwaluw? Laat het ons zeker weten. Wil je weten wat een zwaluw nodig heeft om te kunnen broeden? Wil je weten hoe je jouw omgeving zwaluwvriendelijk kan inrichten? Neem een kijkje op onze zwaluwpagina op www.rldevoorkempen.be.

Ook in de rest van de Voorkempen wordt er niet stil gezeten. Op 15 maart huldigen we onze zwaluwtentoonstelling in op het gemeentehuis van Kalmthout. Natuurpunt Noorderkempen en de gemeente werken er al jaren samen om de zwaluw te beschermen. Tot 15 april kan je een bezoek brengen aan de tentoonstelling tijdens de openingsuren van het gemeentehuis. Daarna reist hij doorheen de Voorkempen. Kijk op onze website om te weten wanneer de tentoonstelling bij jouw in de buurt is.

Op zondag 1 augustus organiseren we in Wuustwezel onze jaarlijkse zomerpicknick in het teken van huis- en boerenzwaluw. We zijn hiervoor alvast uitgenodigd op de Zwaluwhoeve, een landbouwbedrijf dat meer dan 20 koppels huiszwaluwen huisvest. Meer info vind je binnenkort op onze website www.rldevoorkempen.be.

Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.

Natuur en landschap

Brechtse Heide

De Brechtse Heide is een 1700ha groot beschermd landschap in het zuiden van de gemeente Brecht. Het strekt zich uit tot in de gemeentes Schilde, Malle en Zoersel. De bescherming dateert al van 1977 en werd ingesteld omwille van de bijzondere landschappelijke waarden. Wat je meteen opvalt is de uitgestrektheid en weidsheid van het landschap. De kern van het landschap is een opvallend vlak en open landbouwgebied dat langs verschillende zijden omzoomd wordt door grote boscomplexen.

Brechtse Heide, open landschap © Isolde Aelvoet

Tot in het begin van de vorige eeuw vond je in het centrale deel van het beschermd landschap nog een uitgestrekte heide. Arme zandgronden werden begraaasd en de heide en strooisellaag werden regelmatig afgeplagd om in de potstallen te gebruiken. Dit systeem hield de heide eeuwenlang in stand. Met de komst van nieuwe landbouwtechnieken en door een toegenomen bebossing kwam de heide steeds meer in de verdrukking. De heide trok zich terug in de hoekjes en kantjes in het landschap. Vandaag vind je nog waardevolle relictten in de wegbermen, rond de vennen en in de boscomplexen. De meer dan 100 poelen, putten en vennen die in de heide lagen vind je vandaag nog terug in en tussen de akkers en graslanden en in de omliggende bossen.

Droogleggen van de Brechtse Heide © Abdij Onze Lieve Vrouw van Nazareth

Een opvallend element in het vlakke landschap van de Brechtse Heide is zeker de Cisterciënzerabdij Onze-Lieve-Vrouw van Nazareth, in de volksmond ook de Trappistinnenabdij genoemd. De sobere kerktoeren van de abdij is een herkenningspunt in het landschap. In 1947 wordt er onder impuls van de abt van de Trappistenabdij van Westmalle gestart met de bouw van een cisterciënzerklooster op de Jan Bruynegatheide midden in de Brechtse Heide. Met de hulp van trappisten uit Westmalle wordt er 6ha bosgrond omgeploegd en 5000m² grond verplaatst met wagonnetjes op rails. In 1950 trekken de stichteressen Brecht binnen. Het jaar erop wordt Nazareth tot autonome abdij verheven. De baan voor de abdij was de eerste die in de Brechtse Heide verhard werd. Dit gebeurde pas in 1952. Nog steeds tref je in de Brechtse Heide vele zandwegen aan die mee het unieke karakter bepalen van dit landschap.

Landschapsbeheerplan

In oktober 2009 keurde de Vlaamse overheid het landschapsbeheerplan voor de Brechtse Heide goed. Een landschapsbeheerplan is een praktische leidraad voor het beheer van een beschermd landschap. Het bevat een beschrijving van het beschermd landschap en een visie voor het beheer. Het landschapsbeheerplan bevat een – door de lokale actoren gedragen en mee vorm gegeven - beheervisie, doelstellingen en beheermaatregelen voor het beheer van het beschermd landschap de komende 27 jaar.

De opmaak van het plan was een initiatief van de provincie Antwerpen. Beheerders, gebruikers, eigenaars en overheden van de Brechtse Heide verenigden zich in een beheercommissie en gaven mee invulling aan de beheervisie en de gewenste beheermaatregelen voor dit landschap.

Droogleggen van de Brechtse Heide © Abdij Onze Lieve Vrouw van Nazareth

Het landschapsbeheerplan biedt ook financiële ondersteuning via landschapspremies voor de lokale eigenaars en beheerders om op vrijwillige basis beheermaatregelen uit te voeren om de landschappelijke waarden te behouden of te verbeteren.

Het Regionaal Landschap zet zich samen met de beheercommissie in om het landschapsbeheerplan om te zetten in concrete projecten op het terrein. Zo heeft de gemeente Brecht al in 2009 initiatief genomen om enkele van de belangrijkste zandwegen in het gebied opnieuw op te maken. Ook in 2010 zetten ze dit initiatief verder. Samen met de beheercommissie worden nog verschillende andere initiatieven gepland.

Ben je als eigenaar of beheerder zelf geïnteresseerd om in het beschermd landschap van de Brechtse Heide landschapsbeheer uit te voeren. Dan kunnen jou plannen ook in aanmerking komen voor een landschapspremie van de Vlaamse overheid.

Meer informatie:
Ruimte en Erfgoed afdeling Antwerpen
Anna-Bijnsgebouw
Lange Kievitstraat 111/113, bus 53
2018 Antwerpen
tel. 03/224.62.12, fax 03/224.62.23
ruimte.erfgoed.ant@rwo.vlaanderen.be

**RUIMTE
&ERFGOED**

Kleine waterdraak

Kamsalamander

In St-Lenaarts woonde in een ver verleden op de heide naast een poel een heks. Regelmatig vertelden verschrikte voorbijgangers, die verrast door het invallen van de avond nog in het schemerduister hun weg zochten langs de poel, dat het water spontaan begon te koken wanneer ze dichterbij kwamen. Nooit is duidelijk geworden of het nu de heks zelf was of het de waterdraken waren die het water deden koken. De heks is ondertussen al lang verdwenen maar de waterdraken vind je er nog steeds.

De kamsalamander is een grote donkere salamander met een ruwe huid, witgespikkelde flanken en een buik die geel tot oranje-rood is met een onregelmatig patroon van zwarte vlekken. De vrouwtjes worden iets groter dan de mannetjes, tot 18 cm. In de voortplantingstijd krijgt het mannetje een hoge, diep getande kam op zijn rug en staart wat hem het uitzicht van een kleine draak geeft.

Deze bijzondere salamander is een beschermde soort in zowat heel Europa. Hij leeft in diepe, volledig zonbeschenen poelen met een rijke onderwatervegetatie. Het Natuurreservaat Kooldries-Hoofsweer op de rand van de Brechtse Heide is bekend omwille van zijn belangrijke populatie van deze salamander. Ook in de vennen van de Brechtse Heide wordt hij af en toe waargenomen.

Veel volwassen dieren verblijven het hele jaar door in het water. Andere trekken rond tussen verschillende poelen in de onmiddellijke omgeving. Dan maken ze gebruik van hagen, houtwallen, rijen knotbomen, rietkragen en vochtige bosjes. Je vind ze dan onder of in dood hout, onder stenen en tussen wortels van bomen en struiken.

Daarom is het behoud van deze elementen in het landschap is ook belangrijk. Regionaal Landschap de Voorkempen zoekt samen met eigenaars en beheerders in de Brechtse Heide naar de beste manier om de kamsalamander er een duurzame toekomst te geven.

Zondag 14 maart

Feestelijke opening Natuurgebied Kooldries - Hoofsweer

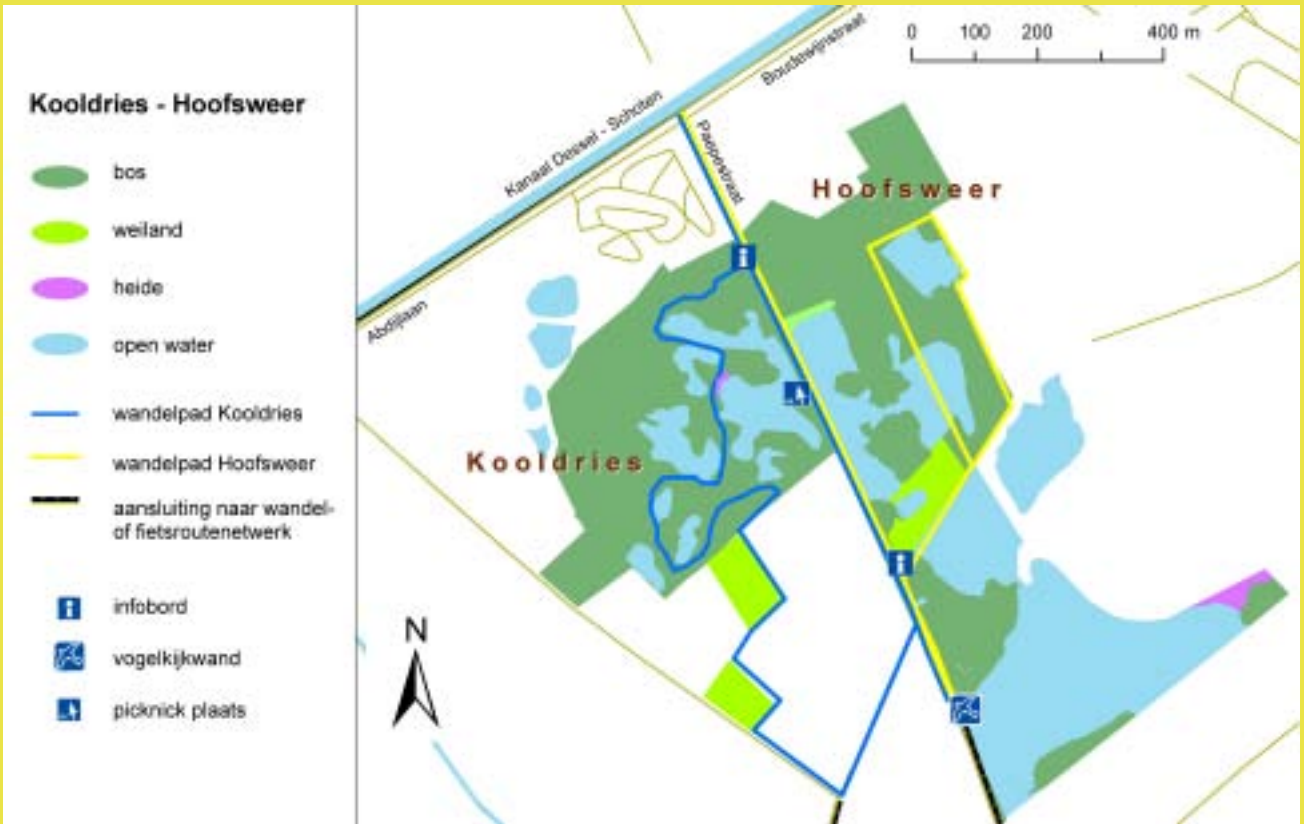
Het natuurgebied was tot nu toe beperkt open gesteld. Door een goede samenwerking van het Agentschap voor Natuur en Bos, Natuurpunt vzw, Regionaal Landschap de Voorkempen vzw en de gemeente Brecht komt hier verandering in. Nieuwe wandelpaden laten je volop genieten van dit prachtig gebied.

Zondag 14 maart tussen 13.30u en 17.00u is iedereen welkom om kennis te maken met dit unieke natuurgebied.

Pol Goossen, alias Frank uit “Thuis” en peter van Natuurpunt, zal de eerste wandeling om 13.30 u gidsen.

Nadien zijn er nog geleide wandelingen om 14u30 en 15u30. Je kan het gebied ook zelf verkennen, langs de paden wordt voor animatie gezorgd. Je kan er pottenbakkers en gitaatspelers tegenkomen, het begrazingsproject bezoeken of vogels spotten aan de vogelkijkwand. Na de wandeling kan je nagenieten bij een drankje aan de rustplaats.

Praktische informatie
Paepestraat Brecht. Zorg voor stevig schoeisel. Wandelpaden niet geschikt voor kinderwagens. Honden welkom, maar aan de leiband.

Natuur en recreatie

Fietsplezier in de Voorkempen

Het fietsknooppuntennetwerk in de provincie Antwerpen is een vaste waarde geworden voor iedereen die graag geniet van een fietstochtje door de mooie landschappen van de Voorkempen. Een mix van fraaie landschappen, uitbundig groen, bekoorlijke stadjes en talloze leuke attracties vormen het decor voor je tocht. Stap af en toe van je fiets en geniet van het moois onderweg. Zoals fotogenieke rivieren en kanalen, imposante abdijen en kastelen en kleurrijke parken en bossen. Toerisme Provincie Antwerpen, de beheerder van het fietsknooppuntennetwerk in de Provincie Antwerpen, geeft jaarlijks een nieuwe editie uit van de gedetailleerde fietskaarten. In 2010 werden deze kaarten grondig vernieuwd om ze nog gebruiksvriendelijker te maken, maar ook de komende jaren wil Toerisme Provincie Antwerpen samen met Regionaal Landschap de Voorkempen de kaarten verbeteren. Zo kan er bijvoorbeeld meer informatie gegeven worden over de verschillende landschappen waar je door of langs fietst.

We zouden ook graag weten hoe jij hier over denkt. Jij kunt meehelpen om de fietskaarten nog gebruiksvriendelijker te maken. Hoe ziet de ideale fietskaart er volgens jou uit? Op welke manier kan er betere informatie over het landschap weergegeven worden en hoe belangrijk zijn horecatips?

Neem deel aan de enquête op www.antwerpsekempen.be/enquete en geef je mening. Het invullen duurt maximum 5 minuten. Snel reageren loont: **de eerste 20 deelnemers ontvangen gratis de meest recente fietsbox.**

Zin om een trip uit te stippelen? Een gedetailleerde fietskaart kost 5 euro, de volledige fietsbox met 4 kaarten 15 euro. Je koopt ze bij de toeristische infokantoren in de provincie. Online bestellen kan via www.antwerpsekempen.be. Op die website vind je ook het laatste fietsnieuws.

Kooldries - Hoofsweer

Kooldries © Bart Vannieuwenhuysse

In het noordoosten van de Brechtse Heide is het landbouwlandschap meer gesloten. Daar benadrukken de houtkanten en bomenrijen de historische percelering. In de noordoostelijke tip ligt het natuurreservaat Kooldries-Hoofsweer. In het gebied merkte men in de 19de eeuw tijdens het graven van het kanaal Dessel-Schoten dikke kleilagen op in de ondergrond. Voor het exporteren van de klei was de ligging vlak naast het kanaal ideaal en zo ontstonden in de streek vele kleiputten en steenfabrieken. Tot in de jaren '50 werd er nog klei ontgonnen. Toen de kleiputten na de kleiwinning in verval raakten, vulden ze zich met regenwater en verbasten ze met wilgenstruwelen. Nu herbergt het gebied een verscheidenheid aan planten en dieren waaronder de zeldzame kamsalamander, een soort die in heel Europa beschermd is.

Vandaag is de 15 ha van de Kooldries in beheer bij Natuurpunt. De 30ha grote Hoofsweer wordt beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse overheid. Samen wordt een verscheidenheid aan biotopen beheerd, van de wilgenstruwelen langs de verschillende kleiputten tot het zomereiken-berkenbos, heischraal grasland en de heiderelicten. Het behoud van de kamsalamander staat centraal in dit unieke gebied.

De vernieuwde samenwerking tussen beide organisaties gaf ondertussen aanleiding tot het uitwerken van een nieuwe reeks wandelpaden in het gebied. De feestelijke opening houden we op zondag 14 maart!

Beheerders van de Kooldries © Bart Vannieuwenhuysse

Activiteitenoverzicht

Opennatuurdag voorjaarsbloei in het Zevenbergenbos zondag 28 maart 2010, Ranst

De bloei van de bosanemonen en de slanke sleutelbloemen in het natuurgebied Zevenbergenbos te Ranst tovert het oude parkbos om tot één van de fraaiste natuurlandschappen in de provincie Antwerpen. Natuurpunt Schijnvallei nodigt je uit om kennis te maken met het 44 ha grote natuurgebied en de uitbundige voorjaarsbloei. Op zondag 28 maart 2010 is het natuurgebied vrij toegankelijk van 10u00 tot 17u00.

Er vertrekken geleide wandelingen om 10u00, 14u00 en 14u30 aan de Mariagrot, Kasteeldreef te Ranst. Je kan ook vrij wandelen op een bewegwijzerde route. Op verschillende plaatsen staan infoborden met uitleg over het beheer. Aan het boshuisje zijn warme en koude dranken en pannenkoeken te verkrijgen. Er is parkeergelegenheid in de Kastanjelaan, de Boerenkrijglaan tegenover het dienstencentrum Zevenbergen of in de Driepikkelhoeveweg (parking kerkhof Ranst).

Info: Eddy Meulemans, tel 03 485 60 11 of John Maes, tel. 03 485 73 79.

ROODWATERNACHT 22 mei 2010

Op 22 mei 2010 organiseert de Provincie Antwerpen een bijzonder biodiversiteits feest in het Provinciaal Natuur- en Landschapshuis (Hallehof, kasteeldreef 55, 2980 Zoersel). Het fonkelnieuwe natuurboek waaraan de beste schrijvers en illustratoren meewerkten wordt dan feestelijk voorgesteld. Verwacht je aan voorleesmomenten door schrijvers, optredens van duo's van een acteur en muzikant, workshops door illustratoren en anderen, spelen, wandelingen in het park, ...
Meer info vanaf 21 maart op www.roodwaternacht.be en in de programmakrant in de bib.

Vleermuisavonden Natuur 2000 augustus - september 2010

Het natuur- en vleermuisenreservaat Fort Oelegem wordt al 25 jaar beheerd door Natuur 2000. In de winter verblijven er zo'n 500 vleermuizen, in de zomer wordt het fort gebruikt voor o.a. natuureducatie

en Go4Nature-projecten. Op zaterdag 21 augustus 21u00, zaterdag 28 augustus 21u00, zaterdag 11 september 20u00 en zaterdag 18 september 20u00 kan je kennis maken met de vleermuizen en hun verblijfplaats. De twee uur durende avond wordt afgesloten bij de fortgracht: bij mooi weer kan je er de vleermuizen horen met de 'bat detector'.

Inschrijven en info: Werkgroep Fort Oelegem, Natuur 2000, p/a Fort Oelegem, Goorstraat z/n, 2520 Oelegem; tel. 03/231 26 04, e-mail fortoelegem@hotmail.com. Niet vergeten: waterdichte schoenen, zaklamp, een warme trui !

PROMINANT, Proeven van het platteland 5 september 2010

PROMinANT, het leukste evenement van onze provincie, promoot het platteland en biedt een zeer gevarieerd programma aan. Je kan er proeven van onze provincie op de markt met hoeve- en streekproducten en genieten van de talrijke demo's en animaties voor jong en oud.

Praktisch: Je betaalt 7 euro inkom, daarvoor krijg je 4 Prominantjes, het betaalmiddel op de markt voor hoeve- en streekproducten waar je ze kunt omruilen tegen proevertjes. Kinderen jonger dan 12 jaar mogen gratis binnen. Locatie: Geel (Ten Aard)

Meer informatie: www.prominant.be, tel. 014 85 27 42

Terra Nova Hoog in de wolken zonder zorgen Zomer 2010

Van 1 juli tot 31 augustus kan je met Terra Nova experimenteren met grote en kleine verwennerijen voor de hele familie. De derde editie van dit zomerevenement van het provinciebestuur

Antwerpen legt graag je smaakpapillen in de watten. Geniet op de Hooibeekhoeve van een typisch landelijk ontbijt. Zoek samen met je gasten een gezellig plekje uit op een Kempense boerderij om in alle rust te picknicken. Ontdek samen heerlijke verse streekproducten. Beleef kookworkshops waarin je sensationele smaken degusteert. Of maak rustgevende wandelingen in tuinen met eetbare bloemen en geniet van zelfgemaakte tapas. Vraag de gratis programmabrochure aan op terranova.provant.be. Tickets zijn verkrijgbaar vanaf 1 juni. Terra Nova, Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen, tel. 03 240 65 56, terranova@provant.be

Zomerpicknick - Zwaluwen 1 augustus 2010

samen met Terra Nova organiseert het Regionaal Landschap de Voorkempen een lekkere picknick in het gezelschap van de boerenzwaluw. We zijn te gast op de Zwaluwhoeve in Wuustwezel. Je ontdekt er het boeiende verhaal

van de zwaluwen en je kan er genieten van alles wat het platteland te bieden heeft: een mooi landschap, lekkere streekproducten en een rustige omgeving.

Samen met de Zwaluwhoeve nodigen we je uit op zondag 1 augustus. Noteer het alvast in je agenda, want het wordt een echt feest!

Meer info via www.rldevoorkempen.be vanaf 15 mei.

Kalender

	Zondag 14 maart	Opening Natuurgebied Kooldries-Hoofsweer, zie pagina 2
	Maandag 15 maart	Opening zwaluwtentoonstelling Gemeentehuis Kalmthout, zie pagina 2
	Zondag 28 maart	Opennatuurdag voorjaarsbloei Zevenbergenbos, Ranst, 10u00 tot 17u00
	Zaterdag 22 mei	ROODWATERNACHT, biodiversiteitsfeest meer info: www.roodwaternacht.be
	Zaterdag 12 juni Zondag 13 juni	Open tuin- en vijverweekend, Bomenbank Antwerpsebaan 110, Berendrecht
	Zondag 1 augustus	Zomerpicknick op de Zwaluwhoeve Wuustwezel, van 11u00 tot 17u00
	21 en 28 augustus 11 en 18 september	Vleermuisavonden Fort Oelegem meer info: www.natuur2000.be
	Zondag 5 september	PROMINANT proeven van het platteland meer info: www.prominant.be

Regionaal Landschap de Voorkempen

... is een streek gekenmerkt door een zeer gevarieerd landschap met bossen, natuurgebieden, beekvalleien, heidegronden, uitgestrekte landbouwgebieden, en heel wat waardevol historisch erfgoed zoals kastelen en forten.

... is een samenwerkingsverband tussen de Vlaamse Overheid (Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Ruimte en Erfgoed), de provincie Antwerpen, stad Antwerpen, Brasschaat, Brecht, Kalmthout, Kapellen, Malle, Ranst, Schilde, Schoten, Stabroek, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven en Zoersel, én een veertigtal verenigingen uit de sectoren natuur, landbouw, jacht, toerisme & recreatie.

... werkt aan de bescherming en het beheer van het landschap van de Voorkempen en het vergroten van draagvlak voor natuur- en landschapszorg.

Colofon

De Landschapskrant is een uitgave van het Regionaal Landschap de Voorkempen vzw.
V.u.: Leen Gielis, Regionaal Landschap de Voorkempen vzw, Kasteeldreef 55, 2980 Zoersel, T 03 312 87 11, info@rldevoorkempen.be, www.rldevoorkempen.be

Oplage: 171 000 ex

Redactie en lay-out: Regionaal Landschap de Voorkempen vzw

Foto's: Vildaphoto: Rollin Verlinde (p1), Wikimedia commons (p1), Natuurpunt Antwerpen Noord (Koen Van Agtmael, Bart Vannieuwenhuyse) (p2, 3), Eddy Meulemans (p1, 4), Isolde Aelvoet (p3), Abdij OLV Van Nazareth (p3), Bob Peeters (p2)

Druk: Gedrukt met biologische inkt op FSC-gecertificeerd papier www.antilope.com

Het Regionaal Landschap wordt financieel gesteund door de Vlaamse Overheid (Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Ruimte en Erfgoed), Provincie Antwerpen, de stad Antwerpen, de gemeenten Brasschaat, Brecht, Kalmthout, Kapellen, Malle, Ranst, Schilde, Schoten, Stabroek, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven en Zoersel.

De Landschapskrant wordt gratis verspreid bij alle inwoners van deze gemeenten en van de districten Deurne, Berendrecht, Zandvliet en Lillo van de stad Antwerpen.

Meer weten over Regionaal Landschap de Voorkempen?
www.rldevoorkempen.be

